

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 15 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmd-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Hatalmas lépés előre.

—é— A király helybenhagyta és aláírta a kötelező polgári házasságról alkotott törvényjavaslatot: ez a mai nap ujsága, mely egyuttal korszakalkotó lesz Magyarországnak történetében, mert ezáltal oly reformok egész sora vonul fel közéletünkben, mely reformok a magyar nemzet egységesítésére, a magyar államhatalom kiterjesztésére, megszilárdítására döntő hatásúak.

A házasság reformjavaslat rendelkezései a következők:

A házasságkötés teljesen polgári szerződés lesz, az állam közege előtt kötendő, mely aktus után az egyházi szankció következhetik. Érvényét a polgári kötés adja.

A házasságot tiltó okok közt a papi rend és a szerzetesi fogadalom is fül van véve. A felbontó okok szigorúan szűkre vannak szabva: az „engesztelhetlen gyűlölet“ ezen tágan magyarázott bontó ok, mely annyi visszaélésnek volt kitéve s annyi kárt okozott a közérkölcökben, el van törölve s evvel megnehezítve az eddig oly könnyű protestáns, zsidó, unitárius elválások gyakran botránykozató mineműsége.

A már fenálló házasságok esetleges válópüereinek kérdése ugy oldatik meg, hogy a törvény életbeléptetésével az egyházi bírások megszűnvn, kizárólag állami bíróságok ítélnék az új törvény szerint; e házasságokat azonban csak akkor lehet felbontani, ha a válási ok az új törvényben s a korábbiakban (katholikusoknál tehát a kánonjogban) is előfordul, de engesztelhetlen gyűlölet címe alatt ezeket sem. A törvény életbelépése után kötött házasságoknál az eljárás s törvényesség teljesen egyforma lesz, a jogegység tehát biztosítva van.

Hála legyen az alkotmányos királynak, hogy e mélyreható nagy magyar- és államérdekű reformnak létesülhetését hozzájárulása által lehetővé tette. Voltak tiszteletreméltó vallási aggályai, de a Wekerle-kormány betudta bizonyítani, hogy a reform miatt nem szenved a kath. egyház tekintélye, s betudta bizonyítani, hogy arra a magyar államnak, társadalomnak szüksége van, s ennél fogva hozzájárult.

Igen is, a kath. egyház, melynek szempontjából legtöbbször informáltak a koronánál a reform ellen, semmit sem szenved ez által. A házasságoknál való ítélkezési jogát — épen ugy mint a

többi felekezetektől — átveszi ugyan az állam, de egyuttal megszünteti a vegyesházassági gyermekek hitkényszeréről rendelkező 1868-iki 56. törvény illető szakaszait, vele a fatális februári rendeletet, s egyuttal előmozdítja a kath. autonómia létrejövését. A vegyesházassági gyermekek vallása felett kitört felekezeti viszály megszűnik az állammal szemben létezni, a felekezeti béke, melyre oly szükségünk van, helyreáll, s a kath. egyház anyagi, erkölcsi javainak birtokában az újonnan szervezendő autonómia révén a többi egyházakkal versenyben oly hatalmas hitéletet fejthet ki, mely magának az egyháznak nem is sejtett fejlődési garanciája s a magyar haza jövője erősségének ezer év óta már kipróbált biztosítéka marad.

A magyar állam erősségére nézve szintén hatalmas biztosíték e reform. Az egységes házassági reform a sokféle szakgatott hazában a hitfelekezetek, nemzetiségek, fajok, családok s társadalmi rétegek közt új kötelekeket teremt, az állami jog, az állam ellen ellenségessé váló felekezeti jogok fölé terjeszkedik, a házassági visszaélések megszűnnek, az elkeresztelési viszálykodásnak vége lesz egy csapással. Szóval a reform a magyar társadalom egységét, békéjét, összeolvadását s evvel a magyar állam erősségét, szilárdságát fogja eszathatlanul előidézni.

Hála érte a királynak, de dicsőség Wekerlének is, a ki hatalmas erélyével ez eszmét az akadályokon keresztül diadalra juttatta, s evvel a nemzet hálájára magát érdemessé tette!

Magyar udvartartás.

Az egész nemzet bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a Wekerle-kabinet újlag fényesen bebizonyította, miképp minden ígérétének a legapróbb részletekben is helyt tud állani. Egy éve, hogy a kormány gyeplői Wekerle kezében vannak s ezen egy év alatt kivívta azt, a mit évszázadokon át hiába követelt, kért a magyar nemzet.

Bár a mi olvasóközönségünk is bizonyára tudomással bír Ófelségének a magyar udvartartásra vonatkozó legfelsőbb elhatározásáról, mindazonáltal mi is hazafias kötelességünknek tartjuk ezt az örömdetes hírt közölni.

A „Budapesti Közlöny“ vasárnapi száma a következő legfelsőbb elhatározást hozta.

„Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán ezennel jóváhagyom, hogy az udvarom körében előforduló mindazon ünnepélyes alkalmakkor, melyek magyar koronám országait, mint közjogi cselekmények érdeklík, az udvari főbb szolgálat teljesítésével kizárólag magyar zászlócsaim bizánsanak meg s ehhez képest elrendelem, hogy:

1. a koronázási cselekményeknél s az ahöz fűződő ünnepeknél,
2. az országgyűlés megnyitásánál és berekesztésénél,
3. az 1867. XII. t. c. értelmében a közös ügyek tárgyalására kiküldött országgyűlési bizottság fogadásánál,
4. azoknál a különleges nemzeti ünnepélyeknél, a melyek akár egyes jubiláris, akár más országos vagy nagyobb ünnepek alkalmával merülnek fel, a mennyiben azoknál udvartartásom főhivatalainak főnökei szereplésre hivatta volnának, és

5. magyar koronám országaihoz tartozó oly egyházi és világi méltóságoknak vagy állami tisztviselőknek eskü- vagy fogadalom tételénél, kik az esküt illetőleg fogadalom előttem teszik le, az udvartartásom főhivatalainak eddig szerepelt főnökei helyett, az e tekintetben (mind az 5 pontra nézve) általam jóváhagyandó szertartási szabályok szerint kizárólag Magyarország zászlócsaim működjenek közre.

Jóváhagyom továbbá a tett javaslat értelmében, hogy a Házam tagjai részéről házasságkötések alkalmával tenni szokott renunciációkhoz, — a mint ez már eddig is történt, — magyar kormányom tagjai is mindenkor meghivassanak, s a megtörtént renunciációk, valamint az uralkodó Házam tagjaira vonatkozó mindazon változások, melyek az 1723. I. és II. törvénycikkben megállapított trónöröklési renddel kapcsolatban állanak, magyar kormányommal hivatalosan közöltessenek.

Kelt Bécsben, 1893. november 20-án.

Ferencz József s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Ugyancsak a Budapesti Közlöny vasárnapi száma a nem hivatalos részben azt a közleményt is hozta, hogy ő cs. és ap. kir. Felsége elvileg legfelsőbbben jóváhagyván a m. kir. miniszterelnöknek

A „BÁCSKA“ tárcája.

Népdal.

Réti zsálya, szarkaláb.

Jer közelébb legalább.

Hadd nézzek szép szemembe:

Boldogságom, üdvöm van benne!

Réti zsálya, szarkaláb.

Jer, ölelj meg legalább.

Ölélésd mámorit:

Édes, kéjes álmot rám borít!

Réti zsálya, szarkaláb.

Jer, csókolj meg legalább.

Csókolódzva, ölelve:

Szerelmünknek így van értelme!...

Szabadka Gyula.

AZ ATYAMESTERNEK KÖSZÖNHETEM.

Az ősem már Szent István korában méltóságot viselt az udvarnál és tőle kezdve egész a mai napig egyetlenegy olyan tagja sem volt a familiámnak, aki az igazi, valódi kékvér követelményei ellen vétett volna. Az ősapám mindegyike kékvér asszonyt vitt a várába, avagy a kastélyába és ősanymim csakis olyan uraknak

nyújtották a kezeiket, akik nemesak a maguk, de az őseik tekintetében is teljesen kifogástalanok voltak.

A mi koronánk, a mi cimertünk olyan régi, mint az a dal, amely szerelmet énekel.

Az apám a szó szoros értelmében mintamánás volt; szegény s bizonyára boldogtalanná tette volna még oly csekélység hiánya is, mint aminő az R betűnek a recscentve való kiejtése. Ő nem engedett az ősi hagyományokból semmit. A jövedelmének nyakára hágott; a gazdatisztjeit engedte lopni; a főrendiházban a polgári házasság ellen szavazott és mindig ősmert olyan nagyreményekre jogosító — rendszeren igen csinos — fiatal művésznőket, akik művészi segélyre szorultak, hogy pályájukat bevégezhessék.

Az öreg ur akárhányszor megveregette a vállam, ami azt jelentette, hogy teljesen meg van velem elégedve. Igaz ugyan, hogy jobban szerette volna, ha a balett helyett én is a drámai szak felé tereltem a figyelmem, mint ő, de hát belenyugodott, noha bizonyos keserűséggel jegyezte meg, hogy a lábikrák gyakran csálnak és hogy bolond az, aki baletthűségben ringatja magát.

Mindzezzel csak azt akarom mondani, hogy én is tetőtől talpig mánás voltam.

Mikor az öregem érezte, hogy a csuzzal már nem birkózhatik meg s hogy jó lesz a testamentumot megcsinálni: oda bivatott magához és a lelkemre kötötte, hogy őseim nyomdokát kövessem s olyan legyenek, mint ő. Részletekbe ugyan nem bocsátkozott, de hunyorított egyet s jól láttam azután, hogy tekintete egy jeles drámai művésznő arcaképén pihent meg.

Ha rosszabb lett volna ez a mi foglalatosságunk, mint amilyen volt, talán nem fogadtam volna meg az öregem tanácsát; így azonban, mikor ebben a könnyű, bársnyos, finom világban megelégedtem szittam a mézet, szinte elhatároztam, hogy méltó leszek a család elveihez és semmiféle komoly munkálkodással nem hozok a fejére szegényt.

Éltem ugy mint eddig. Gyönyörködtem a balettnban és pártoltam a fejlődő tehetségeket; elsörendű szakértő lettem a pezsgőkóstoló bizottságban, kártya-kérdések eldöntésében és föltétlen tekintély minden becsületbeli és párbaj-ügyben.

E mellett persze kintűnő vívó és lövő, ami egyébként igen természetes.

Erről jut az eszembe életemnek egy különös fordulata, amit egy párbaj idézett elő s amelynek gyors elmúlását a szabócéh atyamesterének köszönhetem.

Maga a párbaj igen egyszerű és igen mindennapi história volt. Egy sápadt arcú firkász (most is látom, a mint ott fekszik a havon és mellőlől tiszta piros vér sugárzik ki) olyan megjegyzést tett rám a lapjában, mely nem volt ugyan sértő, de amelynek következtében rossz vicceket csináltak rám a kaszinóban. Elhatároztam magam, hogy kiemelem a többi közönséges firkász népség közül és megtiszteltem azzal, hogy vontesövű finom pisztoly golyóját röpítem keresztül a szívén. Hát ugy is történt.

Senki nem mondhatja, hogy nem tiszteltem a törvényeket és hogy bármikor is kivontam volna magam a sulya alól. A kuria annak az embernek az agyonlövése miatt kimért rám nyolc napi államfogházat és én semmiféle lépést sem tettem azért, hogy ezt a büntetést a királyi kegyelem elengedje. Ha a törvények azt mondják, hogy vétkeztem és ezért bűnhödnöm kell: hát legyen ugy.

Bevonultam az államfogházba és pedig általános tisztelettől környezve, mert mégsem mindennapi dolog az, hogy egy befolyásos és dús gazdag mánás egy szegény fickó miatt arra szánja el magát, hogy nyolc napig nem kártyázik a kaszinóban.

A fogház kapuját amint átléptem, többé nem voltam mánás. Fogoly voltam. Rab voltam, mint a többi, aki ott tölt el bizonyos időt. Hát leszek is olyan, mint azok és viselem magam ugy, a hogy a cimborám. Elbeszélgetek velők, végig hallgatom a beszédeiket és egy árva

javaslatát, mely a kizárólag ő Felsége legfelsőbb rendelkezése alá tartozó belső udvartartásnak Magyarországban állandó képviselését célozza, legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy az ez irányban megindított tárgyalások befejeztével ő Felségének további előterjesztés tételessék.

Ujdonságok.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Kápláni minőségben áthelyezettek: Knezy Péter Szántóváról Szóntára, Fiedler Lajos Katymárról Szántóvárra, Scherer Imre Parabutyról Katymárra.

Lelekészválasztás. Walent Ármán kiszácsi evangélikus adminisztrátort a banyalukai ágostai evangélikus egyház lelkészévé választotta meg.

Pályázat. A szabadkai kir. járásbírósnál pályázat van hirdetéssel albirói állásra. Határidő: két hét. Ugyancsak két heti határidővel van pályázat hirdetéssel a zombori kir. járásbírósnál albirói s a szabadkai kir. ügyészégnél alügyészi állásra.

Valasztás. Apatinban a folyó hó 25-én meg-ejtett választás alkalmával II-od segédjegyzővé Zsuffa Károly, topolyai segédjegyző lett egyhangulag megvalasztva.

Pályázat. Zentán kisdudóvónói állásra pályázat van hirdetéssel. Fizetése 400 frt.

Tanító-választás. Jankovácson a róm. kath. iskolához tanítótá Balint József petrovszellői tanítót választották meg.

Jókai és az olvasókör. A zombori magyar olvasókör választmányja vasárnap ülést tartott, melyen egyhangulag elhatározták, hogy a közgyűlésnek javasolni fogják, mikép a Jókai-féle diszkidás egy példányát a kör megvásárolja s a zombori állami főgymnáziumnak ajándékozza. Elhatározták továbbá azt is, hogy a jubileum alkalmából ünnepélyt fognak rendezni, a melynek az eddigi tervezetek szerint irodalmi színezte lenne.

„Tóth Kálmán-kör.” Az alakítottai szünet-költ „műkedvelő, dal- és zenegyűlés” szombaton tartotta meg alakuló közgyűlését. A közgyűlés tárgyat első sorban az alapszabályok felolvasása és elfogadása képezte. A címmel hosszabb vita fejlődött ki, amelynek eredményeképpen „Tóth Kálmán-kör” címet kapott az új egyesület. Az alapszabályok többi pontjai ugyszólván megjegyzés nélkül lettek mind elfogadva. Ezen elfogadott s jóváhagyás végett a beltgyűléshez felterjesztetni határozott alapszabályok értelmében a kör igen nemes eszmékből kiindulva magasabb cél felé törekszik. Legyen elég megemlítenünk azt, hogy a kör négy szakosztályra oszlik: műkedvelő, dal, zene és irodalmi osztályokra. Látni való már ebből, hogy az egyesület működését meggyökösben eddig pártatlan széles alapokra kívánja fektetni. Azt a ténnyt tehát konstatáljuk, hogy a „Tóth Kálmán-kör” szép tervekkel született meg, nemes ambícióval indult utnak; hogy azonban sikerült-e majd neki azt a társadalmi vezérszerepet megszerezni, a melyre céljai megvalósítása végett okvetlenül szüksége van, az természetesen a jövő kérdése. A tisztikart is megválasztotta az alakuló közgyűlés és pedig elnök lett: Dömötör Pál Alelnökök: Kozma László, Medveczky Zsigmond. Igazgató: dr. Horváth Akos. Főtítkár: Racz Soma. Titkár: Szabó Imre. Pénztáros: Karvázy József. Ügyész: Thurszky Zsiga dr. Választmányi tagok: dr. Alföldy Árpád, dr. Balogh Ernő, dr. Pataj Sándor, Koczkar Zsigmond, dr. Drakulits Pal, dr. Grünner Samu. Kelő Mór, Buday Gergely, dr. Zlinszky Aladár, dr. Kollár Győző, dr. Molnár Gyula, dr. Donoszlovits Vilmos.

Rendkívüli közgyűlés. Bács-Bodrogh t. e. vármegye folyó 1893. évi december hó 5-én d. e. 9 órákor a vármegyeház kis tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. — Ezt megelőzőleg pedig 1/2 9 órákor állandó választmányi ülést tart.

Katholikus nagygyűlés Szabadkán. A szabadkai katolikus nagygyűlés igen nagy érdeklődés mellett folyt le vasárnap. A gyűlés menetéről lapunk zartáig levelezőnknek részletes jelentése még nem érkezett meg s így azt csak a jövő számunkban hozhatjuk. Annyit azonban már előre is jelezhetünk, hogy ugy a megjelentek nagy számánál, mint pedig a gyűlésen mind-

végig uralkodott hangulatnál fogva az egész gyűlésnek igen impozáns színezte volt.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda 1893. évi december hó 2-án (szombaton) a „Vadászkürt” szálló összes termeiben saját pénztára javára, táncal egybekötött dalestélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Honvédek csatadala. Huber Károlytól, előadja a dalárda férfikara. 2. Beteg leány. Egressy Benitől, előadja a dalárda vegyeskara. 3. Az estéhez. Magándal Rudassy Lászlótól, éneklő Söröss Antalné urnó, zongorán kíséri Koratpatinszky Teréz k. a. 4. Loreley. Silchertől, éneklő a dalárda férfikara. 5. A légy. Vig monolog Guiard Emilől, előadja Gruda Pál ur. 6. Egyveleg magyar népdalokból: a) „Hova menjek vizasztalást keresni.” b) „Minek lenne ez a szép föld nekünk.” c) „Jaj be fázom.” Ábrányi Kornéltól, előadja a dalárda vegyeskara. Beléptéji személynként 1 frt. Családjegye (3 személyre) 2 frt 50 kr. Karzatjegy 1 frt. Felhívezések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Mayer és Thum és Kollár József urak kereskedéseiben és este a pénztárnál. Külön meghívók nem bocsájtatnak ki. Kezdeté esté 8 órákor.

Préló. A zombori szerb polgári dalárda folyó hó 25-én prélot tartott a „Csitaonica” söröcsarnokban. Az estély — melyen nagy számu közönség vett részt — igen jól sikerült.

Jókai jubileum. A hódásági polgári kaszinó-egylet Trischler Ferenc elnöke alatt tartott ülésén elhatározta, hogy előfizet Jókai műveinek jubileumi diszkidására.

Esküvő. Hípp Dezső, a hódásági járás szolgabírája, mult szombaton vezette a hódásági katolikus templomban oltárhoz Schumacher Aranka kisasszonyt, Schumacher Jakab hódásági tekintélyes kereskedő és földbirtokos és neje szül. Trischler Fáni urhölgy leányát. A templomot fényes násznap töltötte meg. Az esketés szertartást Stelcer András káplán végezte. Tanúk voltak a menyasszony részéről: Trischler József földbirtokos, a vőlegény részéről: bonyhádi Perczel Dénes es. és kir. huszárkapitány. Az esküvő után az örömszülőkhöz házában fényes lakoma volt, melynek folyamán az új párra számos sikerült tózt mondatott.

Gondatlanság. Bajai Jánosné szül. Bakos Erzsébet csurogi lakos a minap estefélét tízert rakott a konyhában, hogy vacsorát készítsen, mely után gyermekeivel az udvarra ment a házkörii dolgainak elvégzésére. Munkaközben erősebb sirást hallván a konyhából, beszaladt és ott látta a nyitott tűzhely mellett Mária nevű kisgyermekét lángokban, mellette a földön több darab égő eszuka volt. A gyermek ruháját — ami egy szál ingből állott — az anyja saját kezével tépte le. Ha idejekorán orvosi segélyt kér, tán megmenthető a kis gyermek élete, de csaknem két nap múlva, midőn már ő is elérte észszel a baj veszélyesre fordult, hívott orvost, akkor azonban már az orvosi tudomány sem segíthetett rajta; a gyermek meghalt.

A „Zasztava” pőre. December hó 9-én lesz az újvidéki „Zasztava” végtárgyalása Szegeden. A vádat a „Zasztava” ellen a kir. ügyész hivatalból emelte, egy a mult év folyamán megjelent s „Haladatlan nemzetiségek” című cikkért. Ebben a cikkben azt panaszolta el a „Zasztava”, hogy a magyar sovíniszták erővel fogdosák a szerb gyerekeket s vizsik a magyar óvodákba. „Eddig a vásárokon kellett figyelniünk — mondja többek között a cikk — a gyerekekre, hogy a cigányok el ne lopják azokat, most azonban hálistennek gyermekeinket örízniünk kell a hatóságoktól is! Sokra vittük!” A váddal szemben Popovits Milán, a „Zasztava” felelős szerkesztője a vizsgálat folyamán azzal védekezett, hogy nem ő írta a cikket; hogy azonban ki írta, azt sem tudja, miután névtelenül küldték neki be. Külömben Popovits Milán egy közönséges betűszed s így nem is valószínű, hogy a szerzője a kérdéses cikknek. De bárki legyen is a szerző, a szegedi esküdtek tudni fogják kötelességüket.

Dalfűzérke. Az apatini dalárda folyó hó 25-én kaarnyái javára zártkörű dalfűzérket rendezett. Az estély — mint levelezőnk értesít — jól sikerült. A társaság a legkedélyesebb hangulatban a hajnali órákig együtt volt.

semmit. Loptam mindent. A napot, a szerelmet, a csókot, a tiszteletet. Egyiket sem érdemltem meg.

Határoztam: megyek az uradalmamba. Ember leszek, dolgozom, segítsek emelni a közjólétet és ugy élek mint egy csizmadia.

Az ördögbe is, eleget éltem már ugy mint egy mágnás.

Kiléptem a kaszinóból, a klubból, meg mindenhonnan. Elbucusztam táncoló ideáljaimtól s a — semmittevéstől.

Mentem haza.

És otthon nem voltam én sem gróf, sem kegyelmes ur. Ugy kellett hivni mindenkinek, amint a francia forradalom idejében nevezték az emberek egymást: polgártárs.

A cipőmet, a ruhámat ott csináltattam abban a kis városban és ugy néztem ki mint egy szegény falusi tanító, a ki a tanfelfügyelője elé megy és aki ebből az alkalomból ki van csipve. Csak ugy lötyögött, ritt le a ruha rólam.

Részt vettem a közügyekben és indítványon lép-tem föl a községtanácsban: nem kell a jegyzőt tekintetes urnak hívni.

A lakosság, mikor tisztába jött megváltozott érzelmeim felől és tudatára ébredt annak, hogy népboldogításra adtam a fejem, tiszteletének, ragaszkodásának adott kifejezést, kijelentve, hogy ilyen tisztességes dolgot ilyen nagyfejtől nem várt volna.

A mágnás cimboráim, ha meglátogattak, mindig hoztak magukkal egy-egy pápaszemest ismeretlen urat, akit hol mint külföldi jeles tudóst, hol mint amerikai polgári tábornokot, hol pedig mint kitűnő nemzetgazdást mutattak be, a ki érdeklődik az én gazdálkodási rendszerem, meg a működésem iránt. Később tudtam meg, hogy ezek a pápaszemest, ismeretlen urak egytől-egyig doktorok voltak, a kik az emberi elme fogyaté- kosságának tanulmányozását tették életük feladatává

Tanítónő kinevezés. Mosorini levelezőnk értesítése szerint az ottani tanítónői állásra a „Bácsmegegyei Tanfelfügyelő” Krizsán Mária kisasszonyt nevezte ki, tekintve, hogy nevezett nő kitűnő képesítéssel rendelkezik, de azonfelül a magyar nyelvet tökéletesen bírja s a mint itt Zomborban tökéletesen megfelelt kötelességének, ugy meg vagyunk győződve arról, hogy Mosorinban is a legnagyobb eredménnyel fog működni s így csak gratulálhatunk a Mosoriniaknak.

A zombori első önszegett szövetkezet folyó évi december hó 31-ével ismét egy Cyklust, a 9-iket bonyolítja le s a befizetett részvényőktől a reá- eső osztalékkal a februárban megtartandó rendes közgyűlése után fogja kifizetni. Ugyanez alkalommal az érdek- lődőknek tudomására hozzuk, hogy 1894. évi január 1-ével egy új, a 14-ik Cyklus fog megnyitni, melyre az aláírási izek az igazgatósági tagok között már ki vannak bocsátva. Részvényeket jegyezhetni a szövetke- zet helyiségében is naponként reggeli 9 órától 12-ig s a szolgánál bármikor. Kívont az alapszabályokból: 3. §. Ezen szövetkezet tagja lehet mindenki, ki az új Cyklus megalakulása előtt a kibocsájtott aláírási izek egyikébe nevével bejegyzte, a megalakulás után pedig az igazgatóság által tagnak felvétetik. 5. §. Minden tagnak szabadságában áll tetszés szerinti számu üzletrészt aláírni, tartozik azonban minden részlet után hetenkint 20 krt o. értékben a szövetkezet pénztárába a Cyklus tartama (5 év) alatt pontosan befizetni. Szabadságában áll azon- ban minden tagnak betételeit tetszés szerinti időre egy- szerre előre is lefizetni. 6. §. Az alapítással járó költ- ségek fedezésére minden belépő tag, minden egyes üzletrésztlete után o. é. 50 krt fizet. 15. §. Minden tag jogosítva van befizetett tőkéjével arányos kölcsönt igénybe venni, vagy e kölcsönnek más tagtársáért kész fizető kezességet vállalni. A rendes heti 20 kros befizetések a szövetkezet saját házában (Zrinyi utca), 1894. évi ja- nuár hó első vasárnapján kezdődnek. Zombor, 1893. évi november 19-én. Az igazgatóság.

Végtárgyalás. Egy igen érdekes végtárgyalás folyt tegnap a zombori kir. törvényszék előtt. Olvasóink bizonyára emlékezni fognak még azon szenzációs gyil- kosságra, a mely ez év elején városunkban történt. Bocsá Gergely szítástegény megölte Bell Antal zombori szítástestestert. Ezt az ügyet tárgyalta a törvényszék. A nagy számban kihallgatott tanuk vallomása ugyszólván egyhangulag igazolta azt, hogy a fiatal bűnös tettét előre megfontolva követte el. A tárgyalás lapunk zárta- kor még nem volt befejezve s így az ítéletről csak a jövő számunkban számolhatunk be.

Összegegett asszony. A pálinka már nem egy embernek okozott bajt. Ennek közönségeti Fikszárné is, hogy összegegett testtel fekszik Ó-Becsén a kórházban. Fikszárné kedden délután jó napot csinált magának a pálinka dolgában, de biz estére kelve az rosszra for- dult. Mert bár sokakba bátorságot önt is a pálinka, ő ferjétől felve a patkára vonta meg magát, a hol keves- sel előbb még tüz volt. Itt a melegen csakhamar el- nyomta az álom, de mig ő aludt, addig a szunnyadó parázs éledt fel s ruhájá tüzet fogott. Már hátulról teljesen leégett a ruhája, a mikor a fájdalmas égeséi sebekre felébredt a szegény asszony s ijedében az ut- cára futva egyik ismerőséhez menekült, a hol fáradtan rogyott le. Az odahívott orvos megadta az első segélyt és intézkedett az összegegett asszonynak a kórházba való elszállítására nézve.

Furfangos család. Róth Mari, 16 éves kisle- gyesi hajadon, furfangos módon akart stafrunghoz jutni. A babonás nép előtt már régen szerepel táltosként. El- hitette a szegény jámbor bívőkkel, hogy varázserőjével s az égi hatalmakkal való közbenjárásával bárki fiát is kimentí a katonaságtól. E mellett még egy igen jó tu- lajdonságát díeserte. Állítása szerint a rossz ferjeket meg tudja javítani, ugy hogy azok valóságos husvéti barányokká szelídülnek. Persze, hogy akadtak olyanok, akik lépre mentek. Róth Mari természetesen nem dolgozott ingyen; többektől pénzt szedett fel, amely pénzen aztán stafrungot vásárolt. A rendőrség a napokban nyomára jött Róth Mari bűnös üzemeinek s vallatára fogta. A leány beismerte tettét s azt vallotta, hogy dologkerülésből s hozományyszerzési vágyból vetemedett a csalásra. A vizsgálat folyamatban van.

Bucsúbankett. Szabadkai főgymnáziumi tanítólév lakására a napokban magát iskolai szolgának nevezte ki, csupán a tanárnak látszik jól volt tájékozva midőn egy levelet adott át a férjének nagyon ügyesen hang- kért stírgősen, az asszony hi- átadta neki a kért összeget. A hűlledeve hallotta a 15 frt- ban az asszony hű és részle- valósíniú hogy nem sokára hi- g

Körörvos Vaskutó dr. Grazl József választatott a Szentegytelen kezelt folyamán a róm. kath. tem- ismeretlen tettesek lopást. A levő perselyt feltörték s abból pénzt, ezenkívül a szoborról a szívet, továbbá különféle egy- A rendőrség erőlyesen nyom- kezek körmére koppinthasson.

Öngyilkos katonák sok száma a katonaságnál. A halálba, azt nehez volna a egyiknek vagy másiknak spec- lános azonban az a hiedelem, bir beleszküni az otthoni ese- katona életbe. Aztán meg akad a katona-élet nyomorai és kun- köztvetlen feljebbvalója is, a katonoson vexálni a legényeket. né, a 23-asnal fordult elő a század egyik közlegénye a nu- magát s alig, hogy ezt a szegé- csak ezen ezred 13-ik század követelt el öngyilkossági kísér- hívják ezt a legényt, 22 éves be a komisz kenyér mellé. Me- — a rossz bánásmódot s a helyén szolgálati fegyverével s. A golyó lökéréjétől a puská es s így a löveg nem a szívébe, furdótt a legénynek, de így i- rajta.

Esküvő. Trauer Gyula (gye) m. kir. erdősz. f. hó 25-én Apatinban Rauschenberger János lai igazgató leányának, August

Szerencsétlenül járt vasfoga megrongálta a kucura napokban javították; az egyik- esétlenül járt. A torony tetején Tinka Antal; munkaközben se a mélységbe.

Gyanus halálozás. gyanusnak tűnt fel Biró János szabadkai lakosnének a napokban halálozása. A gyanu csak fokoz- a szomszédok azt vallották, n- lát a férj okozta volna. Biró- berugva tért haza s feleségét összeverte, hogy az beléna. A Birót letartóztatta.

Udvariatlan vendég vendégek mintaképpen nevez- származásu eszéledéant. Ennek a rossz tulajdonsága, hogy a m- mével, azt ellopta. A mult héte- mesterhez állított be azon kor- adjanak neki addig is, a míg le- család helyet adott neki, de bi-

— Legyen nyugodt. Majd dolgoz.

Bementem mindjárt a cseh- tam az atyamestert, aki a leg- telyesebb szabómesterek egyik-

— Nem hitták ám meg- mondtam neki.

— Nem-e? — kérdezte.

— Nem ám. Hanem jó les-

Még ma meg kell őket hívni.

— Hát ez a bálbizottság- megbeszélni.

— Ott-e?

— Már ott. Ugy dukál e- akinek tetszik.

Azonnal összehittam a bá- snajderek elítélből volt kiválogat-

Előadtam a dolgot, amire- mondván hogy:

— Már én azt mondó vagy- ásek nem illenek ide. Nem es-

dolgot, de annyi faktum, hogy- közönséges csizmadia.

Tartottam egy kis beszéde- lábán és aztán föltettem a kérd-

— Kik ellenzik a Bögöly- Álljanak föl.

Az egész bálbizottság fölál-

Ekkor történt, hogy az ö- asztal közepére és nem epu bi-

azt a demokraciát, mely még a- csinál, ha csizmadiaról van szó.

Azóta megint gróf, megint- tiszta kékvér vagyok.

A demokraciáról nem besz-

hangoztatom, hogy bolond az, a- meg a halat, mikor a nagy hal-

a kicsit.

grimaszsal sem árurom el, hogy lenézem őket, saj- nalom őket.

Volt ott egy öreg demokrata. Bozontos ősz fejű, igen erős érvelő tehetségű vén bűnös, aki — gondolom — felségsértés miatt morzsolgatta le nagy lassan a hó- napokat. Eleinte untam, később azonban érdeklél hall- gattam, míg a nyolcadik napon azon vettem észre, hogy az a kitanult vén gonosz egészen a szívembe markolt.

Demokrata szag vett körül és demokrata íz volt a számban.

Mikor kinyitották előttem a fogház kapuját és mikor azon kilépve, megint mágnás voltam, ugy tetszett nekem, hogy már többé nem vagyok az, aki eddig. A nevem a régi, a vagyonom rendezett, a méltóságom a régi fényben ragyog. De én magam még sem vagyok az már, a mi annak előtte, az apám életében, meg kevésse a halála után.

Végig döltem otthon a pamlagomon, a kezembe könyvet vettem és olvastam mohón.

Olyan könyveket, amelyek arról beszéltek, hogy az emberek egyenlők. Hogy ostobaság valakinek a szit- letésére, a familiájára, vagy a diplomájára büszkének lenni és lenézni azt, aki egy fokkal lejjebb áll. Az ör- dögbe is, az ember: ember. Akár kilenc águ korona van a nevéjegy tetején, akár az van aláírva, hogy egy csizmadia.

Le kell törülni a válaszfalakat és legyünk egyenlők mindannyian.

Gondolkoztam. A fogház ősz, öreg embere mindig megjelent előttem és hallottam a hangját, nem bírva kitérni érveinek hatása alól. Elébeim álltak más emberek is, akik ugyanoly szellemben irtak, de akik ugyanoly hatást tettek rám.

Egyszer csak azon vettem észre magam, hogy minden izemben demokrata vagyok.

Bevallottam: eddig nem éltem, eddig nem tettem

Bucsúbankett. Szombaton este bankett volt az Elefánt szállodában. Dr. Lovász Márton, volt vármegyei árvaszéki tlnök, a nem régen megválasztott adai községi jegyző tiszteletére rendeztek tisztelői és jó barátai. Az estélyen meglehetősen nagyszámú közönség vett részt; a legkedélyesebb hangulatban s az ünnepeknek folytonos éltetésével a hajnali órák vetettek véget a mulatságnak.

Megcsalt gimnáziumi tanár. Tipka Antal szabadkai főgymnáziumi tanárnak a szegedi szőlők közt levő lakására a napokban beállított egy ismeretlen, s magát iskolai szolgának nevező egyén. A tanár nem volt otthon, csupán a tanárnak betegnek fekvő neje. Ugy látszik jól volt tájékozva a körülmények felől, mert midőn egy levelet adott át a beteg asszonynak, melyben térjenek nagyon ügyesen hamisított aláírásával 15 frtot kért sürgősen, az asszony minden gyanakodás nélkül átadta neki a kért összeget. A később hazatérő tanár hülledve ballotta a 15 frt elemelését. Minthogy azonban az asszony hű és részletes leírását adta az illetőnek, valószínű hogy nemsokára horogra kerül az ípsze.

Körorvos Vaskuton. Vaskuton körorvossá dr. Grahl József választott meg.

Szentségtelen kezek. Ó-Morovicán a mult hét folyamán a róm. kath. templomban követtek el eddig ismeretlen tettesek lopást. A „Szűz Mária“ szobor előtt levő perselyt feltörték s abból körülbelül 6 frtnyi készpénzt, ezenkívül a szoborról egy arany- és egy ezüstszívet, továbbá különféle egyházi tárgyakat emeltek el. A rendőrség erőlesen nyomoz, hogy a szentségtelen kezek körmére koppinthatasson.

Öngyilkos katonák. Nem kicsi az öngyilkosok száma a katonaságnál. Hogy mi kergeti őket a halálba, azt nehéz volna megmondani. Lehet, hogy egyiknek vagy másiknak speciális oka is van rá. Általában azonban az a hiedelem, hogy legtöbb legény nem bír beleszokni az otthoni csendes élet után a szigorú katonai életbe. Aztán meg akad talán egyiknek-másiknak a katonai élet nyomorai és kínjai mellett olyan tulszögű közvetlen feljebbvalója is, a ki nem szűnik meg folytonosan vexálni a legényeket. Legutóbb a mi ezredünk-nél, a 23-asnál fordult elő két öngyilkosság. A 14 ik század egyik közlegénye a mult hét elején felakasztotta magát s alig, hogy ezt a szegény fiút eltemették, ugyan-csak ezen ezred 13-ik századának egyik közkatonája követelt el öngyilkossági kísérletet. — Csetei Jánosnak hívják ezt a legényt, 22 éves s csak az ősszel vonult be a komisz kenyer mellé. Megunta — mint mondják — a rossz bánásmódot s a kaszárnya egyik félreeső helyén szolgálati fegyverével szíven akarta löni magát. A golyó lökerekjétől a puská csöve azonban megsusztott s így a löveg nem a szívébe, hanem a ballagyékába furódott a legénynek, de így is életveszélyes sebet ütött rajta.

Esküvő. Trauer Gyula alsó-venicei (Fogaras megye) m. kir. erdész f. hó 25 én esküdött örök hűséget Apatinban Rauschenberger János, apatini polgári iskolai igazgató leányának, Anguszta kisasszonynak.

Szerencsétlenül járt bádogos. Az idő vasfoga megrongálta a kucurai templomtornyot is. A napokban javították; az egyik munkás azonban szerencsétlenül járt. A torony tetején bádogos munkát végzett Tinka Antal; munkaközben szédülés fogta el s lezuhant a mélységbe.

Gyanus halálozás. A rendőrség előtt igen gyanusnak tűnt fel Biró Jánosné szül. Sinka Borbála szabadkai lakosnőnek a napokban történt hirtelen elhalálozása. A gyanut csak fokozta az a körülmény, hogy a szomszédok azt vallották, mikép az elhunytak halálát a férj okozta volna. Biró János ugyanis nagyon berugva tért haza s feleségét ezen állapotában annyira összeverte, hogy az beléhalt. A rendőrség ezek alapján Birót letartóztatta.

Üdvariatlan vendég. Nem lehet épen a vendégek mintaképének nevezni Gombos Erzsit, zentai származású cselédleányt. Ennek a leánynak meg volt az a rossz tulajdonsága, hogy a mit csak elérhetett a kör-mével, azt ellopta. A mult héten Deák János molnár-mesterhez állított be azon kérelemmel, hogy szállást adjanak neki addig is, a míg helyet talál. A jó szívű család helyet adott neki, de bizony az Örszi nem be-

— Legyen nyugodt. Majd kireperálom én azt a dolgot.

Bementem mindjárt a céhházba és épen ott találtam az atyamestert, aki a legvagyonosabb és legtekintélyesebb szabómesterek egyike volt.

— Nem hitték ám meg a Bögöly Andrást — mondtam neki.

— Nem-e? — kérdezte ő.

— Nem ám. Hanem jó lesz kireperálni a csorbát. Még ma meg kell őket bívni.

— Hát ez a bálbizottság elé tartozik. Ott kell megbeszélni.

— Ott-e?

— Már ott. Ugy dukál ez és szóljon majd hozzá akinek tetszik.

Azonnal összehittam a bálbizottságot, amely a snajdereket elítélte volt kiválgatva.

Előadtam a dolgot, amire az atyamester állt föl, mondván hogy:

— Már én azt mondó vagyok, hogy Bögöly Andrásék nem illenek ide. Nem csűröm, nem csavarom a dolgot, de annyi faktum, hogy Bögöly András csak egy közönséges csizmadia.

Tartottam egy kis beszédet a demokraciáról általában és azután fölvettem a kérdést.

— Kik ellenzik a Bögöly Andrásék meghívását? Álljanak föl.

Az egész bálbizottság fölállt.

Ekkor történt, hogy az öklömmel oda vágtam az asztal közepére és nem épen hízegő kifejezéssel illetem azt a demokraciát, mely még a szabóból is arisztokratát csinál, ha csizmadiaról van szó.

Azóta megjut gróf, megint kegyelmes ur és megint tiszta kékvér vagyok.

A demokraciáról nem beszélek, de azt gyakran hangoztatom, hogy bolond az, aki kiméletből nem eszi meg a halat, mikor a nagy hal kiméletlenül bekapja a kicsit.

Murai Károly.

csülte meg magát. Szerdán délután a gazdának dolga esett a városban, a gazdasszony meg a burgonya földre ment ki, otthon hagyván a jövevényt a gyerekekkel. Ezt az alkalmat felhasználta Gombos Örszi, feleségével feltörve a szekrényt s 300 frt értékű selyem ruhát, fehér neműt és az ott volt 37 frt 57 kr készpénzt magához véve elment, elbűsűzve a kapufélfától. Mikor a gazda hazajött, hiúlyt helye volt a vendégnek is, de ez hányán, hanem még sok másnak is. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, de maig sem került kézre a jó madár, mert nem tudják milyen utirányt választott. Könnyebb felismerhetés végett a rendőrség személyleírását így közli: Gombos Erzsébet 26—27 éves, zentai vagy bajai cseléd leány, termete közép, arca barna, haja fekete, szeme sárgás, fogai épek; ismertető jele, hogy arca limlölhelyes.

A m. kir. államvasutak személy- és podgyászdíjszabásának új kiadása. A m. kir. államvasutakon és a kir. szab. pécs-baresi vasuton 1894. évi január hó 1-ével a zóna-rendszeren alapuló „Helyi személy- és podgyász-díjszabás“ új kiadása és ahhoz egy „függelék“ lép életbe, melyek által a magy. kir. államvasutakon 1889. évi augusztus hó 1-ével, az államosított északkeleti vasuton 1890. évi január 1-ével, az arad temesvári vasuton 1881. szeptember hó 1-ével és a kir. szab. pécs-baresi vasuton 1891. január hó 1-ével életbelépett személy- és podgyász díjszabások az összes pótlékokkal együtt és végre a zónadíjszabást illetőleg kiadott „tudnivalók“ érvényen kívül helyeztetnek. Az új díjszabás két részből áll, melyek egyike a Díjszabási határozmányokat másika pedig „függelék“ cím alatt a Vonalszakasz táblázatokat foglalja magában. Ezen díjszabás által a megálló helyeket illetőleg általában, de egyes állomásokra nézve és egy szomszéd, mint a távolsági forgalomban némi menetdíj-felemelések, egyes állomások forgalmában ellenben menetdíj leszállítások állanak be, a XIV. vonalszakaszú jegyek érvényessége pedig 24 órára korlátoztatik, és az utazás közbenzakítása ily jegyekkel már nem lesz megengedve. A díjszabási határozmányokat magában foglaló füzet a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és ennek, valamint a pécs-baresi vasut nagyobb állomásain 50 krért a „függelék“ pedig 2 frtért külön-külön is megszerezhető.

Gyilkos anya. Nagy bűn terheli Pantiezkine Mijin Milica zsabylai lakos lelkét! Az a gyanyu merült fel ellene, hogy 20 éves Zsivan nevű fiát tette el a láb alól, mert az folyton utjában állott Csonkies Kuzmannali viszonyának. A mult év december hava 29-én halt el Pantiezkine Zsivan. Kétség merült azonban fel az iránt, hogy nevezett természetes halállal mult volna ki Ennek alapján a csendőrség elfogatta a szörnű bűnnel vádolt anyát, az a gyanyu merült fel ellene, hogy az u. n. „szerecsika“ mérget kevert legényfia borába és annak következtében is halt el hirtelen a fia. A megindított vizsgálat lesz hivatva felderíteni e sötét titkot, melynek előltoig a bevádolt anya vizsgálati fogságában tünődtetik és szörnű vád felett.

Érdekes tanfolyam Ujvidéken. Van Gráiban valami Neumann A. nyelvgyógyászati tulajdonos. Intézetének az a fő forszá, hogy kiváló eredménnyel gyógyítja a dadogást és egyéb nyelvi hibákat. Ez a Neumann A. e hét folyamán Ujvidékre érkezik s a Mayer-féle szállodában tanfolyamot nyit a dadogók és hebegők számára.

Városi ügyek.

Közügylés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1893. évi november hó 28 án délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart.

Pályázat. A Papházy Dömötör-féle alapítványból a gör. kel. vallású szegénysorsu s férjhezmenendő eljegyzett leányok az alapítványi tőke kamataiból évente egyenként 42 frtnyi segélyben részesítendők lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen segélyben részesíteni óhajtanak, hogy a keresztlevel, szegénységi bizonyítvány, ugy az illető lelkészi hivatal részéről kiállított e jegyzési bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványaikat a városi tanácsra címelve folyó évi december hó 15-ig annyival is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezendő folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor város díszoklevele Jókainak.

A díszoklevél, melyet Zombor sz. kir. város Jókai Mórnak díszpolgárrá történt megválasztása alkalmából kiildöttség által felküld, elkészült. Maga Schlagetter Gyula polgármester személyesen járt fenn a Riegler J. Ede cégnél az oklevélnek minél szebb alakban és kiállításban való elkészítése végett. Volt alkalmunk az oklevelet megtekinteni s csak az igaz elismerés hangján szólhatunk a gyönyörű szép kiállításról, ami polgármesterünk finom izléséről tanuskodik.

Az oklevél finom préselt bőrbe van bekötve. A táblán kívül Zombor szab. kir. város címere látható, minden legapróbb részleteiben hűen és pontosan kiállítva. A zászlót tartó oroszlán és korona, amely a címer felső részét képezi, aranyozva van; a címer többi részei zománczott ezüsttel és arannyal vannak díszítve; e mellett az eredeti címerben feltüntetett színek is mind hűen precizirozva vannak. A tábla négy sarkában szintén zománczott ezüst- és arany-díszítések foglalnak helyet. Az oklevél pergamen papírra göth betűkkel van igen szép kivitelben, aranyozással és színezéssel rajzolva. Végül vörös zsinóron csüng alá az oklevélről a város nagy pecsétje.

Az oklevél szövege különben a következőkép hangzik:

Mi Zombor szab. kir. város polgármestere, tanácsa és törvényhatósági bizottsága, adjuk emlékeztetül mindenkinek, akit illet, hogy midőn az alulírott napon és helyen a város közügyeinek elintézése végett rendes közgyűlést tartottunk,

akkor egyik tagtársunk által beadott, a törvényes alakításgok szigorú szemmel tartásával napirendre kitűzött és a legnagyobb lelkesedéssel egyhangulag elfogadott indítványa folytán hazánk koszosur költőjét

Jókai Mórt

hálás elismerésül azon halhatatlan érdemeknek, melyeket ő irodalmi működése által a haza irányában szerzett, Zombor szabad királyi város

díszpolgárává

megválasztottuk, és őt mindazon jogokkal és kiváltságokkal felruháztuk, melyeket Zombor szab. kir. város díszpolgárai eddig élveztek vagy a jövőben élvezni fognak.

Minek hiteléül kiadtuk ezen a város nagy pecsétjével megerősített oklevelünket.

Kelt Zomborban, Zombor szabad kir. város törvényhatósági bizottságának 1893. évi május hó 30-án tartott közgyűléséből.

Zombor szab. kir. város közönsége

nevében:

Schlagetter Gyula s. k.,

polgármester.

Közgazdaság.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara tegnap délután 1/2 órákor saját helyiségében ülést tart. A tárgysorozatból kiemeljük a következő pontokat: A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. — Előki jelentések. — Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. — Interpellációk és indítványok. — A kereskedelemügyi miniszter ur 84483. számú leirata a kamara azon fölterjesztésére, hogy a 10 frton alóli számlák bélyege eltöröltessék. — A kereskedelemügyi miniszter ur 81886. számú leirata a kamarai évi jelentések az országos iparoktatási tanács tagjai részére való megküldése ügyében. — A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ur 2977. számú leirata, melylyel tanulmányozás végett megküldi az egyenes adó reformja tárgyában eddig megjelent munkákat. — A Baross szobor bizottság átirata, melyben a gyűjtésről való elszámolás alapján a fölmentvényt megadta. — Az elnökség előterjeszti az ezredéves kiállítás céljaira készült jegyzéket, melyben a kiállítás csoport beosztása szerint kimutatja a kamarai kerttel jelentékenyebb vállalatait és iparosait. (Az iparosztály javaslatával) — Jókai-jubileum bizottságának fölhívása. (Az elnökség javaslatával). — A szentmási ipartestületi betegsegélyző pénztár alapszabályai. (Az iparosztály javaslatával.)

Szerkesztői üzenetek.

E. K. Szarvas. A „Karácsonykor“ című verse — legnagyobb sajnálatunkra — nem vált be. Szép a gondolat, de kissé nehézkesen van feldolgozva; a második versszak még csak valahogyan meg állna a helyét, de az első az nagyon döcög! Hanem simiton rajta s küldje be újra.

S. I. Hát „kimondjuk“ róla a kritikát. A mi igényeinknek nem felel meg az a rossz vers, különben, aki bizalommal fordul hozzánk — s azt akarja, hogy közöljük versét, az, amellet, hogy jó verset küld be, tartsa azt is kötelességének, hogy legalább a szerkesztőség előtt ne igyekezzék inkognitó maradni. Ez inkognitóság ugyanis nagyon gyanus: felő dolog a jelen esetben is, hogy ön nem Petőfit plagizálta-e a következő sorokat:

Csak az fáj, hogy nagyon ritkán láthatlak,
Mert egy magas ház falai bezárnak.

Hogyha már el zárnak tőled a falak,
Mért nincs szárnyam, hogy azokon átszálljak.

Miért is a sors hozzám ily mostoha
Hogy tőled ily messze-messze ragada.

Dóóó. Nem is olyan nagyon gyöngö. Egy kis átdolgozás és simítás után a közölhetése nem ütközik akadályokba. A második versszak utolsó sorában a „halkan“ szónak abszoluto nincs ott sem helye sem értelme s ugy látszik, hogy csak azért tette oda, mert rim kellett. Ép ilyen érthetetlen a negyedik strofa utolsó sorában a „végre“ szónak alkalmazása. E mellett egyszer ellentmond önmagának, a midőn így szól:

„Nines nagyobb kincs a bús árvaságnál.“

Hat versszakon át kesereg az árvasága miatt s mégis kincsnek tartja? Ez legalább is költői abszurdum. Ezenkívül felhívjuk becses figyelmét még valamire, és pedig: azt a sok „oh“-ot és „ah“-ot sziveskedjek elhagyni. Ha ugy akarja, a kijavítás után újra szivesen látjuk.

M. S. B. a. „Mondjátok csak...“ című verse nem közölhető.

L. R. A. m. a. Csinos kis vers. Köszönettel vettük. Legközelebb hozzuk.

S. G. K. u. l. a. Besoroztuk. Köszönet!

NYILTTER.

ÜGYVÉDI IRODA.

Dr. Ivankovits Pál ügyvéd tudatja a jogkereső közönséggel, hogy irodáját — Zomborban, Széchényi István körut, 24. sz. a. — megnyitotta.

Naptár.

November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
28 Kedd	Ruf. Sosztén	Szosztén	16 Máté ap. ev.
29 Szer.	Szaturnin	Szaturnin	17 Neol Gerg.
30 Csüt.	András ap.	András	18 Plátó
1 Pént.	Elig. pk. vt.	Elig.	19 Abdiasz pr.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

CIRKUS HENRY,

A cirkushoz jó, száraz járda van készítve, mely lámpákkal van megvilágítva.

Még csak rövid ideig!

Ma és a következő napokon este fél 8 órakor

nagy előadás.

A hamupipóke.

Látványos nagy ballet.

BLONDIN,

a csodaelefánt mint BICYKLISTA (kerékpáros).

Bővebbet a falragaszok.

11976. sz.
kig. 1893.

Pályázat.

Bresztovác községben rendszeresített s 300 forint évi készpénz fizetéssel egybekötött végrehajtói állásra pályázat nyitott.

Pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi december hó 5-ig ezen szolgabírósnak nyújtják be.

Apatin, 1893. évi november hó 19.

Főszolgabíró helyett:

Jeisel Henrik,
szolgabíró.

2-1

12754. sz.
polg. 1893.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint urbéri bíróság részéről közhírré tétetik, hogy Gerber Henrik kis-kéri lakosnak kérelme folytán a kis-kéri Henrik A. f. 2. sor, 7344. hr. szám alatt felvett 508 hold 800 □ 81 területű urbéri közös legelőnek egyenként leendő felosztása iránti eljárás ezen kir. törvényszéknek mai napon kelt 12754. p. 1893. sz. végzésével folyamatba tétetvén, a felosztás megengedhetőségét tárgyozó kérdés eldöntésére szükséges nyomozás megtevéle végett Szondy Mátyás kir. törvényszéki bíró kiküldetett, egyzersmind pedig a nyomozásnak a helyszínén leendő fogantatására határnapul 1893. évi december hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája kis-kér községhezhoz kitűzött.

Erre a határnapra a fent körülírt közös urbéri legelőre nézve érdekelt összes jogosultak a jelen hirdmény után olyan hozzáadással idézettek meg, hogy az eljárás további folyamán személyenként való idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviseléséről gondoskodjanak.

Kelt Zomborban, a kir. törvényszék mint urbéri bíróság 1893. évi november hó 9-ik napján tartott üléséből.

Szabó Imre,
kir. törvényszéki jegyző.

Széchényi József,
kir. törvényszéki elnök.

Eladó szőlővesszők.

Királyhalmokon (Csongrád vármegyében) levő 30 hold huminis homoki szőlőtelepen termelt, háromszor permetezett, tehát peronosporamentes, következő fajtájú nagyobb mennyiségű szőlővessző őszi szállítása esomagolva és vasúthoz szállítva eladó:

- Mustos fehér,** igen bőtermű, sima vessző, ezre 8 frt 40 kr.
- Zöld sylvani,** homokra igen alkalmas, sima vessző, ezre 8 frt 40 kr.
- Piros veltelini,** finom borszőlő, sima vessző, ezre 8 frt 40 kr.
- Kövi dinka,** homokra alkalmas sima vessző, ezre 8 frt 40 kr.
- Slankamenka,** homokra alkalmas 8 frt 40 kr.
- Olasz rizling,** bőtermű, finom bort ad, homokra és kötött talajba egyaránt alkalmas, sima vessző, ezre 8 frt 40 kr.
- Kék frank,** finom vörös bort ad, sima vessző, ezre 10 frt 40 kr.
- Chasselas rouge,** legfinomabb esemege, sima vessző, ezre 18 frt 40 kr.
- Muscat lunel,** legfinomabb illatos esemege, sima vessző, ezre 18 frt 40 kr.
- Madelaine Angevine,** igen korai esemege, sima vessző, ezre 18 frt 40 kr.
- Vegyes Chasselas,** fehér és piros esemege, sima vessző, ezre 16 frt 40 kr.
- Gyökerez Madelaine Angevine,** esemege ezre 30 frt 40 kr.

MEGREDELÉSEK 50% ELŐLEG BEKÜLDÉSÉVEL:
ROMBAY ZSIGMOND SZŐLŐBIRTOKOSHOZ
(PANKOTA, Arad vármegye) intézendők.

Ugyanitt saját termésű Ménes-Magyarád vidéki 4-fehér asztali, vörös, rizling, bourgundi és aszu-borok kaphatók.

Végeladás.

Alulírott tisztelettel értesitem Zombor város és környéke n. é. közönségét, miszerint az itt helyben több éven át fennállott üzletemet, törvényhatóságilag engedélyezve,

véglegesen elárusítom,

ennélfogva ajánlom dúsan felszerelt raktáramat mindenféle vászon, sifon, szines és fehér abroszok, törülközők, ágyszerítők, szőnyegek és függönyökben a legolcsóbb áron. Az üzleti helyiség, valamint az üzleti berendezés is 1894-ik évi február hó 1-étől átadandó.

Tisztelettel

BUTTER-WALTER ANTAL,

a „Műtakács”-hoz

Zomborban, főtca, Frey-féle ház.

3-2

3919. szám.
kig. 1893.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járáshoz tartozó Zsabya községben lekötés következtében megütrült községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvosi állással egybekötött javadalmazás: Évi fizetés 800 frt készpénz, lakbér 200 frt, hullaszemle teljesítéseért 20 kr.

A látogatási díjak a választás után a községgel egyezmény, vagy szerződés útján állapítatnak meg.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, illetve 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ban előirt képességeket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám **foljó évi december hó 22-éig** annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem vehetem.

Zsabya, 1893. évi november hó 13.

MIHAILOVITS,

főszolgabíró.

3-3

4073. szám.
1893.

Faeladási hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a plávnai „Morgács” nevű 1894. évi kemény vágás fájának tövöni kihasználása, felsőbbi jóváhagyás fentartása mellett, **foljó évi december hó 20-án délelőtti 9 órakor** az alulirt erdőhivatal irodájában nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becselési, illetőleg kiküirtési ár az alulirt erdőhivatalnál és a palánkai erdőgazdálkodásnál a szokásos hivatalos órákban megtudhatók.

Apatinban, 1893. évi november hóban.

M. kir. erdőhivatal.

Árverési hirdetmény.

A karloviaci — szerb nemzeti alapnak — Konyovits Péter és társai elleni 10,000 frt tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék tekkönyvi osztályának 12196 1893. tkvi szám alatt kibocsájtott végzése folytán, a zombori 895. sz. tkjvben A. f. 3. sor, 19194—19197. hr. szám alatt felvett 49 hold 550 ⁸/₁₂ □ ölnyi szántóföld **foljó évi december hó 3-án délelőtti 9 órakor** alulírott zárgondnok ügyvédi irodájában az 1893—94-ik gazdasági évre haszonbérbe ki fog adatni.

Az erre vonatkozó árverési feltételek alulirt zárgondnoknál megtekinthetők.

Dr. Kronits István,
zárgondnok.

2950. szám.
kig. 1893.

Hirdetmény.

Csonopla község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Csonopla község határában a kukoricaszárakban, ugar- és tarlóföldéken gyakorolható legel-tetési jog — mely mintegy 10,000 katasztrális holdra terjed ki — **foljó évi december 1-től 1894. szeptember 30-ig terjedő időtartamra foljó évi november hó 30-án délelőtti 9 órakor** Csonopla községhezánál nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

A részletes feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Csonopla, 1893. évi november hó 25-én.

Deák Andor,
jegyző.

Pály Antal,
bíró.

3-1

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Házeladás.

Zomborban, Felsőváros, a Flórián-utca 362. sz. a lévő lakóház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad **Dr. Lovászy Márton.**

2413. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

A 2/1891. számú községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve a törvényhatóság intézkedéseg szervezett községi rendőrség létszámában megütrsedett l gyalogrendőri állásra, melylyel évi 220 frt készpénz fizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdtetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

- a) magyar honpolgár,
- b) védkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte,
- c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,
- d) teljesen egészséges,
- e) írni, olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja.

Az alkalmazásnál elsőbőség adatik:

- 1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.
- 2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős öri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenseg.

Fenti körülmények és előnyök közokirattal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olykép igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és főbb érzekeknek, hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulirt eljáráshoz **1893. évi december hó 3-ik napjáig** benyujtandók.

A rubázatot a rendőr sajtójából tartozik fedezni, a felszerelést a község adja.

Kelt Monostorszeghen, 1893. évi november 3-án.
Kapetanovits János, **Fischer Márton,**
jegyző. 2-2 bíró.

9381. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött vajszkai körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Folyamodók felhivatnak, hogy az 1883. évi I. törvénycikk 6. §-a értelmében s azonfelül a dalmát nyelv ismeretét is tanusító törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényüket hozzám **foljó évi december hó 10-éig** nyujtsák be.

A jegyzői állás javadalma Vajszka és Bogyán község részéről összesen 509 frt 70 kr készpénz fizetés, ³/₄ telek föld élvezete s szabad lakás.

Kelt Hódsághon, 1893. évi november 22-én.

VISSY JÓZSEF,
főszolgabíró.

8066. szám.
kig. 1893.

Pályázat.

Bulkesz község székhelylyel alakult és évi 600 frt fizetéssel rendszeresített körállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhivom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket bezárólag **foljó évi december hó 27-ik napjáig** beküldjék.

Palánkán, 1893. évi november 20-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

XVI. évfoly

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 k.
A lap szellemi részét illető küldemények szerkesztőnek, anyagát a laptulajdonosnak küldendők.

Egyes szám ára 10 kr

Zombor.

Wekerle Sándor egy után bátran mondhatjuk, doán növekvőben van. Ez pénzügyminiszter korában volt egy a szabadelvűpártba előtt is Kitűnő finác-polit nyerő modora és államférti szerúséget teremtettek neki is, a minövel kevés mag hetett még. Talán épen kifolyólag mondogatták se miniszterelnök lett, hogy elvállalni ezt az állást, a homályosíthatja azt a fény hogy mint miniszterelnök tartani népszerűségét s ne rakozásoknak.

Ime az idő másról te ságot.

Wekerle uralma szia s a kormányba helyezett kedőben van. Nézzük csak elnöknek legutóbbi vivmántartást.

Wekerle már pénzügy erre nézve nyilatkozatot mikor pedig miniszterelnök hanem fentartotta előbbi igé hogy az ellenzékiek zakla helyt is állt a szavának.

Mult számunkban köze kéziratot s ezzel kapcsolat is, hogy ő Felsege beleegy a miniszterelnök az állan társra nézve a további int sítsa s annak idején erri tegyen. Ma már elértük azt délte, mikép mindazon köze amelyek kizárólag, vagy rés országait érdeklik, a föbb jesítésével kizárólag vagy lós urak bizassanak meg.

Igy a koronázási, az gácionális, a különleges és aktusoknál s a magya méltóságok eskü vagy fogad

A „BACSKA”

Hangulat

I.
Egy vón anyóka me
Már késő este s h
A kis kosárcát óra
Horá, hozá, te vón a
Oh, jaj ne tartson!
S még mandolát s j
Szegényke lánym be
A szeretője csalta m

II.
Azt hiszi a csalfa l
Sirok én még ő után
Szemem piros, de ne
Csak a hídgy ősi sz

Azt hiszi a csalfa l
Futok én még ő után
Csak a házat téveszt
Portájára azt ment

Azt hiszi a csalfa l
Szívem szabad ő után
Arcom halvány, kezem
De csak mert a hídgy

III.
Nincs annyi csillag,
Nincs annyi hal a víz
Ahányszor már a h
Dalolt te rólad, szer